

kan altsaa som jeg beder de Herrer være opmærksomme paa, ligesaa godt blive bragt til Skade for Godseieren, som den kan blive bragt paa den modsatte Maade. — Forslaget under Nr. 2 til § 2 har jeg stillet af den Grund, at det er mig aldeles klart, at den, som vil misbruge den her foreslaaede Lov, ellers har et ganske udmærket Middell dertil. Naar en Fæstegaard, ved hvilken der jo altid er Besætning, er ledig, vil Eieren nemlig, naar han for Fremtiden ikke maa tage mod nogen Forudbetaling, ellers ganske let kunne omgaae dette ved, naar Besætningen f. Ex. kun er 1,000 Rd. værd, at fastsætte: denne Besætning overtager Du, og den betaler Du mig med 2—3,000 Rd. eller med hvilket som helst andet Beløb. Denne Udvei har jeg troet burde stoppes, derved at det paabydes, at Besætning altid skal følge med Gaarden. Dette vil ikke kunne være til noget Ulempe for Godseieren, da der jo ved en sæsteledig Gaard, som sagt, altid er Besætning tilstede. Jeg veed godt, at man ligeover herfor vil kunne sige, at det vil være let for Forpagteren selv at tilveiebringe den fornødne Besætning, idet han for Fremtiden beholder sin Capital, da det er forbudt at tage nogen Recognition. Ja, vel beholder han sin Capital som Eie. Men man maa jo dog antage, at de fleste Godseiere altid ville fordrø en vis Capital deponeret som Sikkerhed, deels for Forpagtningssafgiften, deels for Gaardens Forringelse, deels i andre lignende Diemed, og Forpagteren er saaledes ikke altid sikker paa at beholde sin Driftscapital. Han beholder den ganske vist, som sagt, nok i Eie, men han vil ikke have den disponibel. Og han er jo dog derhos bedret tjent med hos Godseieren at have staaende en Capital, som svarer til Værdien af den Besætning, som er bleven ham overleveret, end selv at eie Besætningen. Paa den Capital, som han har stillet til Sikkerhed for Besætningen, kan han nemlig meget godt faae et Laan, hvorimod man ikke let faaer noget Laan i Besætningen, idet der ikke er nogen offentlig Kasse, der laaner ud

i en Besætning. De fordrø altid Caution, men udlaae derhos ganske ligegyldig uden Hensyn til Besætningen, naar der blot er Caution. Jeg troer saaledes, at baade Forpagteren og Eieren ville være tjente med, at Eieren faaer den Capital deponeret, som han betinger sig som Sikkerhed for Besætningen, istedetfor at Forpagteren selv skaffer Besætning, og at Forpagteren eller hans Vo, hvem det nu bliver, saa faaer Capitalen igjen, naar Gaarden engang skal afleveres. — Dette er, hvad jeg foreløbig ønsker at sige til Fordeel for mine to Ændringsforslag til § 2, og dertil skal jeg indskrænke mig, indtil jeg har hørt, hvorledes den høitærede Indenrigsminister stiller sig til samme.

Udsig: Jeg beklager, at det Ændringsforslag, som er stillet under Nr. 1, ikke er blevet stillet tidligere, thi det forekommer mig, at den Kritik af Lovudkastets § 2, som deri indeholdes, i Virkeligheden har saa megen Betydning, at det nok kunde fortjene at komme under en omfattende Discussion; men det er jo i det Hele taget det Mærkelige ved denne Sag, at den, hværgang den kommer frem, kommer frem i en ganske ny Skikkelse, og jeg tilstaaer, at jeg frygter overmaade meget for, at de Forvædlinger, som den har at gjenneomgaae paa den lange Vej, som den endnu har tilbage, ere saamange, at man egentlig slet ikke kan have nogen Anelse om, hvad der til Syvende og Sidst vil komme ud deraf. Den første Spire til dette Lovforslag er jo et privat Lovforslag, som fremkom i det andet Thing; men deraf er der jo hverken Tøddel eller Tanke tilbage i, hvad der nu foreligger. Det var ved Behandlingen af dette Lovforslag, at den daværende Indenrigsminister fremkom med den Tanke, som maa siges at være det egentlige Grundlag for Lovforslaget, som det nu foreligger fra Regjeringens Haand. Dertil er der nu ved 2den Behandling her i Thinget føjet en Række nye Bestemmelser, med Hensyn til hvilke jeg maa bekjende, at jeg anseer